

Kommunledningskontoret
Jonas Vehmonen

Kommunstyrelsen

Revidering av taxa för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Ärendet

Den 11 juni 2025 (§ 61) antog miljö- och stadsbyggnadsnämnden förslag till taxa för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen. Nämnden har föreslagit att kommunfullmäktige antar föreslagen taxa, samt upphäver gällande taxa antagen av kommunfullmäktige den 12 december 2022 (§ 199).

Av miljö- och stadsbyggnadsnämndens utredning framgår att en höjning av taxan motiveras av ökade kostnader för förvaltningen. Kostnaderna täcks inte av nuvarande taxa. I jämförelse med närliggande kommuner har Danderyds kommun en låg taxa.

Kommunledningskontoret gör bedömningen att taxan bör revideras för att täcka kostnaderna vid kontroll och leva upp till självkostnadsprincipen.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige antar föreslagen taxa för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen. Taxan träder i kraft den 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige upphäver gällande taxa, antagen av kommunfullmäktige den 12 december 2022 (§ 199). Beslutet gäller från och med den 1 januari 2026.

Bakgrund

Den 11 juni 2025 (§ 61) antog miljö- och stadsbyggnadsnämnden förslag till taxa för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Nu gällande taxa fastställdes av kommunfullmäktige den 12 december 2022 och trädde i kraft den 1 januari 2023. Med hänsyn till ökade kostnader för förvaltningens verksamhet samt omvärldsbevakning som visar att andra kommuner tillämpar högre taxor, föreslås att en ny taxa införs. Den föreslagna taxan baseras på underlag från Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Kommunledningskontoret
Jonas Vehmonen

Kommunledningskontorets utredning

Kommunens rätt att ta ut avgifter framgår av kommunallagen. För offentlig kontroll enligt livsmedelslagen har kommunen rätt att ta ut avgifter i enlighet med EU-förordning 2017/625, livsmedelslagen (2006:804) och förordning om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter (2021:176). Kontrollmyndigheten ska enligt 7 § förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter debitera avgifter för offentlig kontroll och sådan annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen efter att kontrollen har utförts, så kallad efterhandsdebitering. I kontrollförordningens artikel 81 (EU 2017/625) anges vilka kostnader som får ligga till grund för avgifterna. Det handlar om kostnader för löner, utrymmen, verktyg, utrustning, utbildning, resor och andra tillhörande kostnader samt kostnader för provtagning och laboratorieanalyser. I kommunallagen och artikel 82 anges att de avgifter en kommun tar ut inte får överstiga kontrollmyndighetens kostnader för kontrollen. Enligt kommunallagen (2 kap 6 §) får kommuner inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen tillhandahåller (självkostnadsprincipen).

Den föreslagna taxan baseras på underlag från Sveriges kommuner och regioner (SKR).

I arbetet har även jämförelser av taxan gjorts med närliggande kommuners taxor.

Revideringsförslag timavgift

Enligt 8 § i revideringsförslag för taxan får miljö- och stadsbyggnadsnämnden för varje år besluta om en höjning av timavgiften med en uppräkningsindex enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV), som tillhandahålls av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Justeringen av taxan baserat på PKV säkerställer att taxan i fortsättningen är i linje med den ekonomiska utvecklingen och prisindex för kommunal verksamhet. Detta bidrar till att upprätthålla en rättvis och aktuell taxa för kommunens tillsyn.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har räknat upp nu gällande timavgift från 1 565 kronor per timme till 1 700 per timme. I framtagningen av förslag till ny taxa har en beräkning gjorts av timavgiften utifrån 2025 års budget. Timavgiften speglar den kostnad som en handläggare kostar per timme och inbegriper totala lönekostnader, lokalkostnader och andra kostnader.

Tabellen nedan visar timavgiften år 2025 för livsmedelstaxor i närliggande kommuner. Indexuppräkningsindex i tabellen visar vad föreslagen uppräkningsindex enligt PKV skulle ge för timtaxa.

Kommunledningskontoret
Jonas Vehmonen

Livsmedelstaxor 2025, omvärldsbevakning

Kommun	Timavgift 2025 (i kronor)	Indexuppräkning 3,1 %
Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddskontor (Täby och Vaxholm, samverkan Vallentuna och Norrtälje)	1300	1340
Danderyd	1565	1614
SMOHF (Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund)	1590	1639
Lidingö	1664	1716
Österåker	1692	1744
Södertälje	1698	1751
Solna	1720	1773
Sollentuna	1728	1782
Sundbyberg	1740	1794
Huddinge	1764	1819
Stockholm	1790	1845

Medelvärde för jämförda kommuner uppgår 2025 till 1 655 kronor. En höjning på 3,1 %, vilket motsvarar prisindex utifrån för kommunal verksamhet (PKV) per 29 april 2025, ger ett medelvärde på 1 706 kronor. Medianen för jämförda kommuner ligger på 1 698 kronor, och en höjning på 3,1 % ger ett medianvärde på 1 751 kronor.

Revideringsförslag taxebestämmelser

Tiden för registrering av anläggningar och verksamheter föreslås höjas från en till två timmar. Denna justering speglar bättre den faktiska tid som krävs för registreringen.

Under rubriken *Timavgift* har det införts en mening som anger att en avgift tas ut för varje påbörjad halvtimme.

Det har även lagts till ett stycke att för inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan 19:00 och 07:00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar tas avgift ut med 2 gånger ordinarie timavgift. Denna lydelse finns sedan tidigare i taxan för miljöbalkstillsyn.

I 19 § om avgift har tillägg gjorts om att avgiften gäller omedelbart även om avgiften överklagas.

Tabellen nedan visar antal timmar för registrering i närliggande kommuner.

Kommunledningskontoret
Jonas Vehmonen

Kommun	Antal timmar för registrering
Norrtälje (SRMH), Täby (SRMH), Vallentuna (SRMH) Sollentuna, Sundbyberg, Österåker	2
Huddinge, Solna	1,5
Lidingö, SMOHF, Södertälje	1

Vid jämförelse med andra kommuner görs bedömningen att två timmar är en rimlig och väl avvägd tidsram.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret gör bedömningen att taxan bör revideras för att täcka kostnaderna vid kontroll och leva upp till självkostnadsprincipen.

Konsekvenser för barn och unga

Den föreslagna taxan och dess justeringar syftar bland annat till att säkerställa att livsmedelskontrollen inom förskola och skola kan finansieras och upprätthålla en hög livsmedelssäkerhet. Livsmedelskontrollen garanterar att barn och ungdomar får säker och hygienisk kost i förskolor och skolor. Den föreslagna taxan säkerställer att kommunens tillsyn kan finansieras i enlighet med självkostnadsprincipen, vilket bidrar till att upprätthålla en hög standard på livsmedelskontrollen. Detta är särskilt viktigt för barn och unga, som är en känslig grupp vad gäller livsmedelssäkerhet.

Förslaget att öka tiden för registrering av anläggningar från en till två timmar speglar den faktiska tid som krävs för att utföra arbetet. Detta kan leda till noggrannare registreringar och bättre uppföljning av livsmedelsverksamheter, vilket indirekt bidrar till att skydda barn och unga från risker kopplade till livsmedelshantering.

Ekonomiska konsekvenser

Syftet med revideringen av taxan är att ge kostnadstäckning för tillsynen, vilket nu gällande avgift inte gör enligt självkostnadsprincipen.

Carina Lundberg Udelepp
Kommundirektör
Handlingar i ärendet

Björn Wallgren
Ekonomichef

1. Tjänsteutlåtande, Revidering av taxa för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Datum	Diarienummer
2025-09-30	KS 2025/0218

Kommunledningskontoret
Jonas Vehmonen

2. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut, 2025-06-11 § 61
3. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens tjänsteutlåtande, 2025-05-26
4. Förslag till taxa för miljö- och stadsbyggnadsnämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Expedieras
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden